

Brusel 22. března 2024
(OR. en, de, sk)

Interinstitucionální spis:
2022/0195(COD)

7629/24
ADD 1 REV 2

CODEC 776
ENV 284
CLIMA 110
FORETS 84
AGRI 207
POLMAR 9

POZNÁMKA K BODU „I/A“

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o obnově přírody a o změně nařízení (EU) 2022/869 (první čtení) – přijetí legislativního aktu = prohlášení

Prohlášení Německa

Nařízení o obnově přírody se přijímá v době, kdy zemědělské odvětví čelí zásadním výzvám. Spolková republika Německo zdůrazňuje zásadní význam zemědělského odvětví připraveného na budoucnost. V tomto ohledu jsou fungující ekosystémy nepostradatelným základem. Spolková republika Německo považuje za zásadní, aby při provádění nařízení o obnově přírody nevznikla pro zemědělské podniky žádná další zátěž.

Prohlášení Estonska

Estonsko je velkým podporovatelem právního rámce pro obnovu přírody. Považujeme jej za jeden z nejdůležitějších nástrojů k zastavení a zvrácení nebezpečného úbytku biologické rozmanitosti v Evropě a k zajištění zdravého, odolného a bezpečného prostředí pro nás i pro naše děti.

Biologicky rozmanitá příroda je v boji proti změně klimatu a při přizpůsobování se jejím dopadům naším nejsilnějším spojencem. Udržitelnost produkce potravin, lesnictví, poskytování životně důležitých ekosystémových služeb – všechny tyto oblasti závisejí na přírodě a biologické rozmanitosti. Kromě toho máme odpovědnost nejen vůči našim vlastním občanům a budoucím generacím, ale také vůči světovému společenství. Předmětné nařízení zajišťuje vhodnou rovnováhu mezi nezbytnými opatřeními, která řeší naléhavé a skutečné potřeby přírodního prostředí, a zároveň zohledňuje úsilí a rozdílné podmínky v členských státech a poskytuje nezbytnou flexibilitu pro jejich řešení.

Prohlášení Lotyšska

Lotyšsko stále sdílí vážné obavy ohledně přiměřenosti ustanovení o obnově zemědělských ekosystémů ve vztahu k opatřením, jejichž cílem je obnovit zemědělsky využívanou organickou půdu, kterou tvoří odvodněná rašeliniště.

Lotyšsko nicméně podporuje přijetí návrhu nařízení o obnově přírody, jakož i hlavní cíl tohoto návrhu, kterým je navrácení přírody na celý kontinent ve prospěch biologické rozmanitosti, klimatu a lidí.

Podle našeho názoru nadále trvá riziko, že ustanovení založená na výsledcích s kvantitativními cíli pro obnovu a zavodňování organické půdy budou mít neúměrný dopad na některé členské státy se specifickými klimatickými podmínkami.

Lotyšsko je členským státem s jedním z nejnižších podílů zemědělské půdy v EU (30 % z celkové rozlohy). Zároveň je jedním z mála členských států s nejvyšším podílem organické půdy v rámci zemědělské půdy.

Vzhledem ke specifickým rysům a okolnostem by opatření na obnovu v podobě zavodňování neměla negativně ovlivnit zemědělskou produkci, která je v Lotyšsku jedním z prioritních hospodářských odvětví.

Zavodňování rovněž zvyšuje emise metanu, který je skleníkovým plynem s druhým nejvýraznějším dopadem. V některých případech může být zavodňování v rozporu s plněním cílů Lotyšska v oblasti klimatu v odvětví LULUCF, zejména v krátkodobém horizontu.

Dostupnost dodatečných finančních prostředků je základním předpokladem pro dosažení cílů stanovených tímto nařízením.

Při stanovování cílů v oblasti životního prostředí a klimatu je třeba vyváženým způsobem zohlednit všechny aspekty udržitelnosti týkající se hospodaření s půdou, zemědělství a lesnictví.

Prohlášení Nizozemska

Nizozemská vláda by chtěla zopakovat, že zdůrazňuje význam nařízení o obnově přírody a podporuje jeho zastřešující cíl. Rádi bychom poděkovali francouzskému, švédskému, španělskému a belgickému předsednictví, jakož i Komisi a Evropskému parlamentu za jejich konstruktivní přístup v rámci procesu přijímání tohoto nařízení. Chtěli bychom vyjádřit uznání všem partnerům EU, kteří brali obavy Nizozemska vážně a snažili se během jednání nalézt řešení, jak tyto výzvy zohlednit.

Nizozemský parlament však převážnou většinou hlasů přijal návrh, v němž žádá vládu, aby vzhledem ke značné náročnosti úsilí o dosažení současných a budoucích cílů obnovy přírody v kontextu vysoké hustoty obyvatelstva a vysokého tlaku na využívání půdy způsobených konkurujícími si ekonomickými, sociálními a environmentálními nároky a souvisejícími riziky právních a politických důsledků hlasovala proti přijetí nařízení o obnově přírody. Závazné cíle pro roky 2040 a 2050 stanovené v nařízení zintenzivňují výzvy spojené s jeho prováděním. Nizozemská vláda proto bude hlasovat proti přijetí nařízení.

Po oficiálním přijetí nařízení a jeho vstupu v platnost se Nizozemsko zavazuje k jeho úspěšnému provádění. Budeme se snažit provádět nařízení tak, aby administrativní zátěž a právní požadavky na společensky významné projekty byly pokud možno co nejnižší, a v rámci nařízení budeme usilovat o multifunkční využívání půdy a zdrojů. Nizozemsko se zájmem očekává, že bude pokračovat ve stálém dialogu s Komisí a členskými státy, aby se zajistilo, že nařízení přispěje k obnově ekosystémů ve prospěch lidí, klimatu a planety.

Prohlášení Slovenska

Slovensko podporuje cíl návrhu nařízení, jímž je přispět k soustavné dlouhodobé a trvalé obnově biologické rozmanitosti a odolné přírody ve všech suchozemských a mořských oblastech Evropské unie prostřednictvím obnovy ekosystémů, přispět k dosažení cílů Unie v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně a ke splnění mezinárodních závazků Unie.

Zastáváme však názor, že úsilí zaměřené na dosažení tohoto cíle musí respektovat různý výchozí stav a podmínky ekosystémů v členských státech. Z evropské perspektivy bude nejvíce úsilí na obnovu přírody potřeba vynaložit tam, kde byly ekosystémy nejvýrazněji změněny a negativně ovlivněny lidskou činností. Na Slovensku stále existují ekosystémy, které vykazují vysokou míru přirozenosti a zachování biologické rozmanitosti, čehož je důkazem je i národní hodnota EPI indexu biologické rozmanitosti 82,7 z roku 2022. Tato pozitiva je potřeba v největší míře zachovat. Tento stav je ve významné míře výsledkem dosavadní, v mnohých případech dlouhodobé a aktivní péče o krajinu a ochrany přírody na Slovensku. Historicky neoddělitelnou úlohu v tomto úsilí hráli na Slovensku kromě profesionálních a dobrovolných ochránců přírody i zemědělci, vlastníci a správci lesů a místní obyvatelstvo.

Budoucí uplatňování nařízení proto musí být založeno na spravedlivém přerozdělení úsilí mezi členské státy. Účinné uplatňování nařízení bude vyžadovat správné nastavení uspokojivých úrovní ukazatelů, příznivé výměry a posuzování stavu biotopů. V opačném případě může ještě více prohloubit rozdíly ve stavu ekosystémů a využívání přírodních zdrojů mezi členskými státy Unie a přinést tak různou míru socioekonomických dopadů v členských státech.

Jsme toho názoru, že uplatňování nařízení přispěje ke zvýšené administrativní a finanční zátěži, kterou budou muset v nemalé míře nést členské státy. Financování z veřejných zdrojů by proto mělo stabilně a předvídatelně zaručit dostatek zdrojů na realizaci opatření obnovy a kompenzaci různé míry omezení hospodářských činností.

Prohlášení Komise

EU a její členské státy jsou stranami Úmluvy Evropské hospodářské komise Organizace spojených národů (EHK OSN) o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí ze dne 25. června 1998 („Aarhuská úmluva“).

Členské státy by měly zajistit, aby osoby z řad dotčené veřejnosti, které mají dostatečný zájem nebo které namítají porušení práva v souladu s vnitrostátním právem, měly přístup k přezkumnému řízení před soudem nebo nezávislým a nestranným orgánem zřízeným ze zákona, aby mohly napadnout hmotnou nebo procesní zákonnost národních plánů na obnovu přírody a případnou nečinnost příslušných orgánů, bez ohledu na úlohu, kterou během procesu přípravy a vypracování těchto národních plánů na obnovu přírody osoby z řad dotčené veřejnosti sehrály. To musí být v souladu s příslušnou judikaturou Soudního dvora Evropské unie týkající se přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí a rovněž v plném souladu s povinnostmi, ke kterým se členské státy zavázaly jako strany Aarhuské úmluvy¹.

¹ Viz rovněž sdělení „Zlepšení přístupu k právní ochraně v oblasti životního prostředí v EU a jejích členských státech“ (dokument 11854/20 – COM(2020) 0643).